

POWIATOWY KONKURS Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

WODZISŁAW ŚLĄSKI 2015

	KOD
--	-----

Tekst nr 1 (odnosi się do zadań 1-6)

-Było tak – zaczął - Zaraz po obiedzie poszliśmy wszyscy do muzeum: Weiss, ja, Rychter, Konlay i Barabasz. Chcieliśmy grać w palanta, ale „realniacy” mieli piłkę. Więc zaczęliśmy się bawić w „kulki”. Kulki były ułożone na ziemi. Każdy rzucał swoją kulką i ten, czyja kulka potrąciła inną, wygrywał i zabierał kulki. Bawiliśmy się w najlepsze, kiedy nagle Rychter zawołał: „Idą Pastorowie!” Naprawdę szli, trzymając ręce w kieszeniach. Przestraszyliśmy się okropnie. Było nas pięciu, ale tacy dwaj siłacze mogą pobić i dziesięciu. Zresztą nie można nas nawet uważać za pięciu, bo Konlay zaraz ucieka [...]Więc baliśmy się strasznie. A oni tymczasem podchodzili coraz bliżej i wciąż patrzyli na nasze kulki. A Weiss był taki mądry, że od razu powiedział: „Będziemy musieli się poddać”. Z początku stanęli przy nas i przyglądali się grze. „Przestańmy”- szepnął mi Konlay do ucha. „Ani myślę- odpowiedziałem- Może dlatego przestać, żeś ty rzucał i nie trafiłeś? Teraz na mnie kolej. Jak trafię i wygram, wtedy przestaniemy”. Potem rzucał Rychter, ale drżały mu ze strachu dłonie, więc rozumie się, że nie trafił. Wtedy ja rzuciłem i trafiłem. Ale kiedy chciałem zagarnąć wygrane kulki, a było ich ze trzydzieści, zastąpił mi drogę młodszy z braci i zawołał: „Poddaj się!” Obejrzałem się. Konlay i Barabasz już uciekli, a Weiss stał błydy jak ściana. Spróbowałem najpierw sprawiedliwej drogi i powiedziałem: „Przepraszam, nie macie prawa.” Ale starszy Pastor zebrał już wszystkie kulki i wsadził je do kieszeni. **A młodszy chwycił mnie za kurtkę i krzyknął: „Czyś nie słyszał, że wołałem: „Poddaj się!”?”** I poszli. To było wszystko.

1. Sporządź plan ogólny wydarzenia opowiedzianego przez Nemezcza. Plan powinien zawierać nie mniej niż 5 punktów.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Przekształć zdanie podkreślone w tekście nr 1 na zdanie w mowie zależnej.

Zdanie przekształcone:.....

.....

.....

3. Wypisz z tekstu 5 wyrazów, których wymowa różni się od zapisu. Zaznacz różniące się litery.

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

4. Zaznacz wszystkie poprawne odpowiedzi. Zaznacz krzyżykiem, a w razie pomyłki otocz punkt kółkiem.

Chłopak o imieniu Konlay:

- a. Nie był dla Nemezcza wzorem odwagi
- b. Chciał się poddać, ponieważ stracił już swoje kulki
- c. Stał przed Pastorami blady jak ściana
- d. Widział, jak Pastorowie zabrali kulki Nemezczkowi

5. Który z podanych związków frazeologicznych najlepiej pasuje do opisanej sytuacji. Uzasadnij swój wybór.

- a. Dostać dobrą nauzkę
- b. Przetknąć gorzką pigułkę
- c. Mieć węża w kieszeni
- d. Lecieć sobie w kulki

Najbardziej pasuje powiedzenie....., ponieważ.....
.....
.....
.....

6. W zadaniu poniżej podkreśl wszystkie orzeczenia, a następnie przekształć tę wypowiedź na 3 zdania pojedyncze, tak, aby istotne fakty zostały w nich przytoczone.

Potem rzucał Rychter, ale drżały mu ze strachu dłonie, więc rozumie się, że nie trafił.

.....
.....
.....
.....
.....

Tekst nr 2

-Jestem znalazcą tropów, przecinaczem pajęczyn, posiadaczem ostrego żądła. Wybrano mnie ze względu na szczęśliwą liczbę. Jestem ten, który chodzi po świecie niewidzialny [...] Wielu powiedzeń Bilba smok ani w ząb nie rozumiał (ale ty, mam nadzieję, wszystko zrozumiałeś, bo znasz przygody, które hobbit miał na myśli), ale łudził się, że rozumiał dość [...].

7. Wyjaśnij krótko, jaką przygodę lub fakt miał na myśli Bilbo, nazywając siebie :

- przecinacz pajęczyn

.....
.....
.....

- posiadacz ostrego żądła

.....
.....
.....

- wybrany ze względu na szczęśliwą liczbę

.....
 .....
 .....

8. Z którą z lektur związane są widoczne na ilustracji obrazy? Podpisz obrazki, nazywając przedmioty lub postacie.

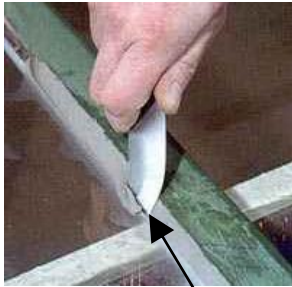
A.....
 .....

B.....
 .....

C.....
 .....

D.....
 .....

E.....
 .....

F.....
 .....

Hobbit- ilustracje.....

Chłopy z Placu Broni- ilustracje.....

9. Wyjaśnij pisownię wielkich liter w tytule książki Ferenc Molnara.

Słowo **Chłopy** napisano wielką literą, ponieważ.....
 .....

Słowa **Plac Broni** napisano wielkimi literami, ponieważ.....
 .....

10. Określ, jaką funkcję składniową spełniają podkreślone wyrazy.

Bilbo puścił się pedem bardzo zagniewany i do cna ogłupiały.

BARDZO- .....

PĘDEM- .....

11. Poniższe ilustracje przedstawiają postaci z filmu „Hobbit” Opierając się na swojej wiedzy z lektury, podaj informacje na temat pokazanych typów bohaterów.

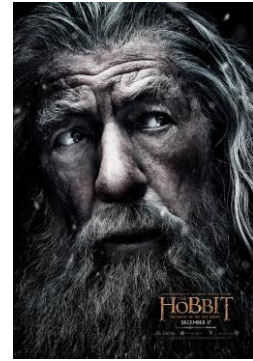
A

B

C

D

A (nazwa postaci, miejsce, gdzie mieszka, czym się żywi?)

.....
 .....

B (nazwa rasy postaci, jak potraktowali krasnoludy? gdzie mieszkały te postaci?)

.....
 .....

C (ilu krasnoludów brało udział w wyprawie?, jak nazywał się ich władca?)

.....
 .....

D (podaj imię postaci, czym się zajmował?, jak wskazał krasnoludom miejsce, gdzie mieszkał Bilbo?)

.....
 .....

12. Przyjrzyj się uważnie twarzom przedstawionych postaci. Jakie cechy charakteru można wyczytać z wyrazu ich twarzy? Podaj po dwie takie cechy.

A....., ...

B....., ...

C....., ...

D....., ...

13. Uzupełnij tabelę według wzoru

Wyraz	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab
trzask			
kieszeń			
dziewczynka			
pszenica			
kościół			

14. Zanalizuj zdanie. Podkreśl orzeczenie, wykonaj wykres i nazwij wszystkie części zdania.

Czarnooki Czonakosz siedzący w ostatniej ławce ziewał potężnie jak znudzony hipopotam.

Tekst nr 3

*„Śpiewajmy wesoło- perlista lśni rosa,
Wiatr wieje w gałęziach, wiatr hula po wrzosach
I gwiazdy już błyszczą, i księżyc rozkwita,
Jasnymi oknami noc srebrna nas wita.*

*Zatańczmy wesoło, otoczmy go chmurką,
Szust stopy po trawie leciutkie jak piórko.
Już rzeka się srebrzy, cień płochy umyka-
O maju grający jak słodka muzyka!”*

15. Uzupełnij tabelę, wpisując po jednym przykładzie z tekstu.

Środek stylistyczny	Przykład z tekstu
EPITET	
PORÓWNANIE	
PRZENOŚNIA	
ONOMATOPEJA	
PERSONIFIKACJA	

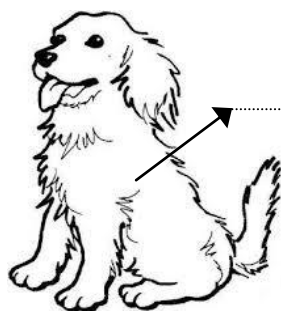
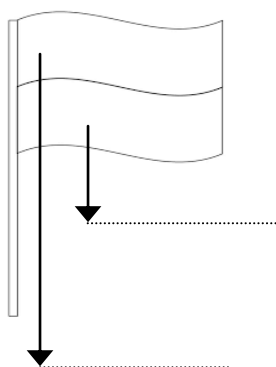
16. Uzasadnij pisownię wyrazów, podając zasadę ortograficzną.

PIÓRKO-.....

WRZOS-.....

SREBRZY SIĘ-.....

17. Opisz kolory na ilustracjach związanych z lekturą „Chłopcy z Placu Broni”.

18. Oceń, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe i otocz kółkiem odpowiednią literę obok zdania. Zdania fałszywe popraw tak, aby stały się prawdziwe.

- Głoska to najmniejszy dźwięk mowy, który można rozpoznać za pomocą słuchu. P F

- „Ś” jest ustne, twarde i bezdźwięczne. P F

- Akcent polskich wyrazów pada zazwyczaj na czwartą sylabę od końca. P F

- Nemeček najbardziej cierpiał, bo jego nazwisko wpisano do księgi bez imienia. P F

- Miejscem spotkań bandy Ferenca Acza był skansen z ruinami zamczku. P F

- Nemeček został mianowany po bitwie na kapitana. P F